



## *Cultuurbeschrijving*

### **MOLUCELLA leavis**

Het gewas is inheems in het nabije Oosten, men name in Syrië. Het behoort tot de Labiatae of lipbloemigen waartoe ook de dovenetel behoort. Er zijn twee soorten bekend; t.w. *Molucella laevis* en *Molucella spinosa*. Het is *Molucella laevis* die onder de naam Bells of Ireland geteeld wordt. Een goede Nederlandse naam ontbreekt eigenlijk. In Engeland wordt de plant ook wel Shell Flower genoemd, vanwege de gelijkenis van de kelken met schelpen. Op de Duitse naam, Muschelblume, zou een Nederlandse naam als schelpenplant goed aansluiten. De laatste jaren is er een toenemende belangstelling van teler en handel voor dit produkt, dat toch al jaren als cultuurgewas bekend is. De sierwaarde gaat uit van de lichtgroen gekleurde kelken die na verwijdering van de bladeren een sierlijke bloeiwijze opleveren. Zowel voor de teelt onder glas als in de vollegrond buiten zijn er mogelijkheden. Ook met gebruikmaking van rolkassen kunnen goede resultaten behaald worden.

#### **Zaaien**

Het plantmateriaal wordt uit zaad verkregen. Er wordt zowel breedwerpig als in zaaijstjes gezaaid. Voor breedwerpig of op rijen zaaien is 100 gram zaad per 100 m<sup>2</sup> nodig. De kiemkracht van het zaad kan nogal eens tegenvallen. Hoe vroeger men zaait hoe onregelmatiger de opkomst is. Om een goede verdeling van de planten te bereiken zal er zonedig gedund moeten worden. De weggenomen planten kunnen eventueel nog uitgeplant worden. Tussen zaaien en opkomst is een temperatuur van tenminste 20 °C aan te bevelen. Voor een goede kieming moet het zaad voldoende vochtig blijven.

#### **Kasteelt**

Voor de kas kan men beginnen met zaaien vanaf half maart en er kan mee doorgedaan worden tot half juni. Voor een goede ontwikkeling bedraagt de regelafstand 25-30 cm en op de regel is de afstand 10 cm. Als de planten dicht op elkaar staan zal alleen de hoofdstel zich ontwikkelen en kunnen er weinig zijtakken gesneden worden. De temperatuur moet zo mogelijk op ongeveer 13 °C gehouden worden. Met zonnig weer mag de dagtemperatuur 17-20 °C worden. In de zomer en in het najaar kan een rolkas uitkomst bieden. Er kan in de rolkas gezaaid worden (mei tot half juni) zodat de temperatuur voor de kieming hoog genoeg kan zijn. Als de planten enkele blaadjes hebben kan de kas er eventueel af. Tegen de oogst wordt de kas er dan weer opgebracht. Hierdoor kan voorkomen worden dat door slechte weersomstandigheden minder kwaliteit geoogst wordt. Zowel in de vaste kas als in de rolkas zal, om *Botrytis* te voorkomen, in het najaar 's nachts iets bijgestookt kunnen worden.

#### **Buitenteelt**

Vanaf half mei tot begin juni kan er gezaaid worden voor de buitenteelt. Er kan zowel breedwerpig als op regels worden gezaaid. Op regels zaaien (regelafstand 25 cm) verdient de voorkeur omdat er dan gemakkelijker gedund kan worden als er teveel planten opstaan. De oogst kan beginnen omstreeks half augustus.

## *Cultuurbeschrijving*

### **vervolg MOLUCELLA leavis**

#### **Oogsten**

Voor het tijdstip van oogsten is eigenlijk geen maatstaf te geven. In iedere bladoksel (behalve de onderste) komt een krans van kelken met in iedere kelk een klein bloemetje. Het oogsttijdstip wordt echter niet bepaald door het al of niet bloeien van die bloemetjes maar door de steellengte die men wenst. De stelen blijven groeien waardoor de bloeiwijze steeds langer wordt. Er kan ongeveer 100 dagen na het zaaien begonnen worden met de oogst. Het veilingklaar maken is een tijdrovende bezigheid. Om de optimale sierwaarde te bereiken moeten de bladeren verwijderd worden. De onderste bladeren zullen er met wat schudden uit zichzelf afvallen. De bladeren boven aan de steel zullen afgeknopt of afgetrokken moeten worden. Per uur kunnen er 20-25 bossen gemaakt worden. Na het opbossen kunnen de bossen het beste rechtop gezet worden om kromgroeien te voorkomen.

#### **Teeltmaatregelen**

Om een welige groei te voorkomen moet de grond niet te veel voedingsstoffen bevatten. Met het geven van een voorraadbemesting of bijmesten moet men dan ook zeer spaarzaam zaaien. De beste dagtemperatuur in de kas is 13-17 °C. In de nacht een beetje bijstoken vooral in het najaar voorkomt aantasting door *Botrytis*. Als het gewas dicht komt te staan moet ook spaarzaam watergegeven worden en als er toch gegoten wordt zorg dan dat het gewas weer droog is voor de nacht.

#### **Ziektebestrijding**

##### *Botrytis*

*Botrytis* kan het beste voorkomen worden door in het najaar vooral 's nachts wat bij te stoken en te zorgen dat het gewas droog de nacht ingaat. Bestrijding: bij een aantasting kan gespoten worden met 200 gr van een benzimidazol fungicide (Bavistin, Benlate).

##### *Sclerotinia*

Het optreden van *Sclerotinia* (rattekeutels) kan snel voor veel uitval zorgen. De aantasting komt voor aan de steel net boven de grond en veroorzaakt een stagnatie van de wateropname. Licht aangetaste planten zullen slap gaan hangen. Bestrijding: op de aangetaste plaatsen de zieke planten verwijderen en vernietigen en de grond begieten met thiram of Benlate (200 gr/100 l water).